

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

[Signature] Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«28» *серпня* 2024 р.

**Робоча програма
ВСТУП ДО ФАХУ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітня програма: «Міжнародні відносини»
вид дисципліни: обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

К.п.н., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки
Свгенія СОЛОВИХ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 21

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

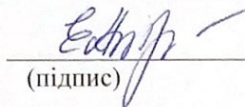
Ірина ПЕРЕСИПКІНА

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

(підпис)

Свгенія СОЛОВИХ

(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО

(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Метою дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо розуміння суті та особливості підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» на першому (бакалаврському) рівні для вирішення складних задач та проблем в процесі здійснення майбутньої професійної діяльності у сфері зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

2. Основним завданням вивчення дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК17. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

У результаті вивчення навчальної дисципліни слухачі розумітимуть суть та особливості підготовки бакалаврів за освітньо-професійною

програмою «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» на першому (бакалаврському) рівні, що можуть бути застосовані для вирішення складних задач та проблем в процесі здійснення майбутньої професійної діяльності у сфері зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин.

3. Кількість кредитів – 4

4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН17. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності

РН24. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

PH25. Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Система підготовки фахівців за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини» у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Тема 1. Місце і роль спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна

Місце спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців з вищою освітою. Міждисциплінарний зв'язок спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» з іншими дисциплінами. Зміст освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини».

Специфіка професійної діяльності фахівця-міжнародника.

Тема 2. Стандарти вищої освіти з підготовки фахівців за освітньо- професійною програмою «Міжнародні відносини»

Система вищої освіти України. Закон України "Про вищу освіту" та Закон України "Про освіту". Стандарти вищої освіти. Особливості університетської освіти. Навчальний план підготовки бакалавра.

Тема 3. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна: історія та сучасність

Становлення університету як провідного навчального та наукового закладу. Структура Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Нобелівські лауреати Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Відомі люди, пов'язані з Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна. Нагороди і репутація університету. Концепція «соціального капіталу» в роботах Р. Патнема. Університет та втілення ідеї соціального капіталу.

Розділ 2. Міжнародні відносини як суспільно-політичне явище

Тема 4. Міжнародні відносини як суспільно-історичний феномен

Сутність міжнародних відносин. Найважливіші особливості міжнародних відносин. Основні принципи міжнародних відносин. Учасники міжнародних відносин. Типологія та функціональні особливості суб'єктів міжнародних відносин. Національні інтереси та цілі діяльності учасників міжнародних відносин.

Тема 5. Держава - головний суб'єкт міжнародних відносин

Специфіка держави як інституції та основного учасника міжнародних відносин. Основні функції держави у зовнішньополітичній сфері. Типи держав. Внутрішня та зовнішня політика держав. Основні види зовнішньої політики держав (за М. Капланом). Поняття сили у міжнародних відносинах. Співвідношення понять «жорстка сила», м'яка «soft power» та розумна «smart power» сили.

Тема 6. Основні проблеми міжнародної безпеки в умовах глобалізації

Процеси глобалізації та глобальні проблеми як фактор посилення взаємодії міжнародних акторів. Позитивні та негативні аспекти глобалізації. Глобалізм та антиглобалізм. Глобалістика: формування та розвиток. Проблеми міжнародної безпеки в умовах глобалізації. Основні глобальні проблеми сучасності: міжнародний тероризм, військові конфлікти, забезпечення прав людини, подолання бідності та голоду, проблеми расової та гендерної дискримінації, проблеми міграції тощо.

Тема 7. Міжнародні конфлікти та переговорний процес як інструмент їх вирішення

Поняття та сутність міжнародного конфлікту у міжнародних відносинах. Причини виникнення. Фази конфліктів. Основні критерії класифікації міжнародних конфліктів. Три типи завершення конфліктів: перемога однієї із сторін, компроміс, продовження конфлікту у вигляді «гарячої фази» чи «замороження». Переговорний процес як явище, призводить до вирішення конфлікту. Структура переговорного процесу. Стилi ведення переговорів в політичному конфлікті.

Тема 8. Європейський вимір міжнародних відносин

Європа та її місце у сучасному світі. Етапи розширення Європейського Союзу. Основні цілі ЄС. Зародження та становлення європейської єдності. Структура та функції інститутів ЄС Правові засади співробітництва ЄС та України.

Тема 9. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин

Поняття, природа та функції іміджу. Імідж держави: поняття та функції. Основні риси та складові іміджу держави. Основні фактори, які впливають на формування іміджу держави. Засоби створення та підтримання позитивного іміджу держав. Функції міжнародного іміджу. Специфіка бренду держави. Шестикутник Анхольта. Аналіз міжнародних рейтингів України. Імідж політика як основна умова формування позитивного іміджу держави.

Тема 10. Дипломатична діяльність держави

Поняття та функції дипломатії. Основні види дипломатії. Особливості дипломатії: від античності до сучасності. Головні вимоги щодо важливих якостей дипломата у минулому та сьогодні.

Тема 11. Дипломатична та консульська служба. Загальна характеристика Міністерства закордонних справ України

Дипломатична та консульська робота як складова дипломатичної служби, дипломатичних відносин, зовнішньополітичної діяльності держав. Форми і методи роботи із забезпечення успішної діяльності закордонних дипломатичних представництв. Міністерство закордонних справ України. Загальна характеристика.

Тема 12. Методи та методики, що складають основу інформаційно-аналітичних досліджень

Методологічні засади інформаційно-аналітичної діяльності. Загальнонаукові методи досліджень. Методи емпіричних досліджень. Інформаційно-прогностичні методи і методики. Методи і методики створення інформаційних документів. Методи викладу інформації в інформаційних документах. Основні принципи інформаційно-аналітичної діяльності. Ситуація як предмет інформаційно-аналітичної діяльності. Метафора як метод політичної комунікації політиків. Класифікація методів прогнозування. Типологія прогнозів у сфері міжнародних відносин. Діапазон (строк) прогнозування у сфері міжнародних відносин.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
	у тому числі	у тому числі

	усього	л	с	лаб	інд	с.р.	усього	л	с	лаб	інд	с.р.
Розділ 1. Система підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.												
Тема 1. Стандарти вищої освіти з підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародні відносини»	6	2	2			2						
Тема 2. Місце і роль спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.	6	2	2			2						
Тема 3. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна: історія та сучасність	8	2	2			4						
Разом за розділом 1	20	6	6			8						
Розділ 2. Міжнародні відносини як суспільно-політичне явище												

Тема 4. Міжнародні відносини як суспільно-історичний феномен	16	4	4			8						
Тема 5. Держава - головний суб'єкт міжнародних відносин	6	2	2			2						
Тема 6. Основні проблеми міжнародної безпеки в умовах глобалізації	8	2	2			4						
Тема 7. Міжнародні конфлікти та переговорний процес як інструмент їх вирішення	8	2	2			4						
Тема 8. Європейський вимір міжнародних відносин	8	2	2			4						
Тема 9. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин	14	4	4			6						
Тема 10. Дипломатична діяльність держави	14	4	4			6						
Тема 11. Дипломатична та консульська служба. Загальна характеристика Міністерства закордонних справ України	8	2	2			4						
Тема 12. Методи та методики, що	18	4	4			10						

складають основу інформаційно-аналітичних досліджень												
Разом за розділом 2	100	26	26			48						
Усього годин	120	32	32			56						

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Місце і роль спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.	2
2.	Тема 2. Стандарти вищої освіти з підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародні відносини».	2
3.	Тема 3. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна: історія та сучасність.	2
4.	Тема 4. Міжнародні відносини як суспільно-історичний феномен	4
5.	Тема 5. Держава – головний суб'єкт міжнародних відносин	2
6.	Тема 6. Основні проблеми міжнародної безпеки в умовах глобалізації	2
7.	Тема 7. Міжнародні конфлікти та переговорний процес як інструмент їх вирішення	2
8.	Тема 8. Європейський вимір міжнародних відносин:	2
9.	Тема 9. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин	4

10.	Тема 10. Дипломатична діяльність держави	4
11.	Тема 11. Дипломатична та консульська служба. Загальна характеристика Міністерства закордонних справ України	2
12.	Тема 12. Методи та методики, що складають основу інформаційно-аналітичних досліджень	4
	Разом	32

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	<p>Тема 1. Місце і роль спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.</p> <p>Питання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно провести аналіз однієї із основних проблем, яка існує у геополітичному просторі між Україною та іншими державами світу; - провести аналіз державної політики («Що відбувається?») – аналіз певної ситуації, фактів (емпіричних даних) за допомогою вимірюваних результатів; - аналіз державної політики («Як має бути?») або "Що Ви пропонуєте?" – оцінка бажаності фактів. <p>1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 1.</p> <p>Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики // Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 28 березня 2019 р.). – Львів: НУ ЛП, 2019. – 200 с.</p>	2
2.	Тема 2. Стандарти вищої освіти з підготовки фахівців за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	

	<p>Питання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Самостійно проаналізувати та розуміти основні положення Закону України “Про вищу освіту” 1. 1. (Розділ I Загальні положення) та Закону України “Про освіту” (підготувати конспект щодо визначення основних термінів; бути готовими до тестування). 2. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle Тема 2. 	2
3.	<p>Тема 3. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна: історія та сучасність.</p> <p>Підготувати роботу у формі реферативного дослідження за однією із тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • структура Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; • Нобелівські лауреати Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; • відомі люди, пов’язані з Університетом; • науково-дослідні установи Університету; • традиції університету; • цікаві історичні факти Університету. <p>Підготувати доповідь на одну з обраних тем.</p> <p>2. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 3.</p> <p>3. Історична довідка/ Харківський університет імені В.Н. Каразіна Власний сайт: http://210years.karazin.ua/</p> <p>3. Харківський університет імені В.Н. Каразіна за 200 років. – Х., 2004. – 750 с.</p>	4

4.	<p>Тема 4. Міжнародні відносини як суспільно-історичний феномен</p> <p>Питання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • типологія та функціональні особливості суб'єктів міжнародних відносин; • національні інтереси та цілі діяльності учасників міжнародних відносин. <p>Проаналізувати відносини України з однією з будь-яких держав світу (за вибором слухача).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 4. 2. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник / Ю. П. Мателешко. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. – 156 с. 3. Основи теорії міжнародних відносин. Словник: навч. посіб. / М.П. Гетьманчук, Л.О. Дорош, М.В. Здоровега, О.Я. Івасечко, У.В. Ільницька та ін. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 340 с. 	8
5	<p>Тема 5. Держава - головний суб'єкт міжнародних відносин</p> <p>Підготуватись до тестування та до питань для обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • специфіка держави як інституції та основного учасника міжнародних відносин; • основні функції держави у зовнішньополітичній сфері; • типи держав; • внутрішня та зовнішня політика держав; • основні види зовнішньої політики держав; • сутність міжнародної політики. <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 5. 2. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник / Ю. П. Мателешко. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. – 156 с. 	2

6.	<p>Тема 6. Основні проблеми міжнародної безпеки в умовах глобалізації</p> <p>Питання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготувати доповідь за темою «Основні глобальні проблеми сучасності: міжнародний тероризм, забезпечення прав людини, подолання бідності та голоду, проблеми расової та гендерної дискримінації, проблеми міграції тощо» (за вибором слухача). <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 6. 2. Основи теорії міжнародних відносин. Словник: навч. посіб. / М.П. Гетьманчук, Л.О. Дорош, М.В. Здоровега, О.Я. Івасечко, У.В. Ільницька та ін. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 340 с. 3. Зінченко В.В. Глобалізація і глобалістика: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 428 с. 4. Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики // Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 28 березня 2019 р.). – Львів: НУ ЛП, 2019. – 200 с. 	4
7.	<p>Тема 7. Міжнародні конфлікти та переговорний процес як інструмент їх вирішення</p> <p>Питання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фази міжнародних конфліктів; • основні критерії класифікації міжнародних конфліктів; • шляхи регулювання міжнародних суперечностей і конфліктів. <p>Підготувати доповідь та детально вивчити запропоновані регіональні та міжнародні конфлікти. слухачам пропонується розділитися на групи інтересів кожного конфлікту, а також сторону, що представляє міжнародну спільноту. Кожна сторона має представити свої вимоги і своє бачення конфлікту. В ході представлення «своїх інтересів» здобувачі мають запропонувати альтернативний, невійськовий шлях вирішення конфліктної ситуації, та визначити хронологію подій. Для аналізу пропонуються наступні конфлікти: конфлікти на Близькому Сході: (Палестино-ізраїльський конфлікт, Конфлікт у Лівані Ірано-іракський конфлікт 80-х років, конфлікт в Сирії,</p>	4

	<p>Афганський конфлікт, Молдова і придністровський конфлікт, військові конфлікти та революції в африканських країнах 2010-2013 рр.)</p> <p>1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 7.</p>	
8.	<p>Тема 8. Європейський вимір міжнародних відносин</p> <p>Підготувати доповідь за однією із запропонованих тем: Багатосторонні механізми в Європі: Європейський Союз, ОБСЄ, Рада Європи. Європейська інтеграція. Історія та структура ЄС. Європейський суд з прав людини. Україна і Рада Європи.</p> <p>Підготувати доповідь за однією із запропонованих тем.</p> <p>1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» , платформа Moodle, Тема 8.</p>	4
9.	<p>Тема 9. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин</p> <p>Підготуватися до обговорення за однією із запропонованих тем:</p> <p>Питання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні фактори, які впливають на формування іміджу держави; • специфіка бренду держави; • шестикутник Анхольта; - функції політичного лідерства; - типології лідерства; - такі поняття, як статус, авторитет, репутація; - харизма як феномен політичного лідерства. - проаналізувати один із зарубіжних ЗМІ та оцінити згадування про Україну та в якому ракурсі; - провести дослідження іміджу політика за допомогою: методу асоціацій; методом порівняння ідеального президента з характеристикою реального президента. <p>1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» , Тема 9.</p> <p>2. Політична психологія: навч.-метод. посіб./Т.Б. Хомуленко, О.І. Кузнецов, Ю.І. Юріна. – Х.: Вид-во «Діса плюс», 2016. – 176 с.</p>	6

10.	<p>Тема 10. Дипломатична діяльність держави</p> <p>Підготуватися до обговорення за однією із запропонованих тем:</p> <p>основні види дипломатії (цифрова, культурна, спортивна, човникова, військова тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> • особливості дипломатії: від античності до сучасності; • основні вимоги щодо важливих якостей дипломата у минулому та сьогодні. <p>1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини» , платформа Moodle, Тема 10.</p>	6
11.	<p>Тема 11. Дипломатична та консульська служба.</p> <p>Загальна характеристика Міністерства закордонних справ України</p> <p>Підготуватися до обговорення за однією із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • роль посла у міжнародних відносинах; • роль консула міжнародних відносинах <p>1. Проаналізувати сайт МЗС на прикладі окремо взятої країни.</p> <p>2. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 11</p>	4

12.	<p>Тема 12. Методи та методики, що складають основу інформаційно-аналітичних досліджень</p> <p>Підготуватися до обговорення за однією із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - типологія прогнозів у сфері міжнародних відносин; - діапазон (строк) прогнозування у сфері міжнародних відносин; - політична метафора як інструмент формування та аналізу громадської думки. <p>Підготувати доповідь про один із методів, що складає основу інформаційно-аналітичних досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle, Тема 12. 2. Захарова В.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В.І. Захарова, Л.Я. Філіпова. – К.: «Центр учбової літератури», 2018. – 336 с. 3. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. / Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М. М. – К.: Кондор, 2017. – 224 с. 	10
	Разом	56

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне задання навчальним планом не передбачено.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Вступ до фаху «Міжнародні відносини»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН01.	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), виконання творчих завдань у командах, симуляції, аналіз отриманих результатів.	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання роботи над науковим текстом, залікова робота
РН17	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності	Лекція, надання зворотного зв'язку, презентація результатів досліджень, виконання творчих завдань у командах, симуляції, аналіз отриманих результатів.	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних задач, оцінювання роботи над науковим текстом, залікова робота
РН24	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів	Робота в командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень.	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних, залікова робота

PH25	Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу	Робота в командах та презентація результатів досліджень.	Оцінювання виконання творчих завдань, роботи учасників під час симуляцій, аналітичних завдань
-------------	--	--	---

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – 60 балів
залік – 40 балів.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки слухачів до виконання конкретної роботи.

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий види контролю.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та

семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на семінарських заняттях.

При вивченні кожної теми дисципліни проводиться поточний контроль. На практичному занятті слухач може отримати від 1 до 5 балів. Максимально слухач може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень слухача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку у формі тестування в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією програмою.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, а також балів, отриманих за результатами семестрового контролю. Максимальна сума балів складає 100 балів.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточне оцінювання роботи слухачів на практичних заняттях та самостійної роботи												Валік	Сума	
Розділ 1			Розділ 2				Розділ 3		Розділ 4	Розділ 5				Всього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	60	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

T1, T2 ... – теми розділів.

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене

заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Розрахункова шкала для нарахування балів за поточним контролем (засвоєння теми дисципліни):

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
3	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених семінарських занять, виконання завдань до кожного семінарського заняття, активна робота на семінарських заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
2	Несистематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.

1	Епізодичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
0	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, відсутність знань. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Здобувачі, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання заліку кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою

Для відпрацювання слухач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Оцінювання знань та умінь здобувачів при підсумковому контролі здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

T
a
б
л
и
ц
я
8
.
1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування за окремими темами	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	0,2
Усне обговорення на парі, участь у дискусіях	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати інформацію, продемонстрував ґрунтовні знання предмету обговорення, слухне доповнення або уточнення після виступу іншого здобувача а також активно долучається до групових дискусії за темою	2
Усне обговорення на парі, участь у дискусіях	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати інформацію, продемонстрував ґрунтовні знання предмету обговорення, доповнення або уточнення після виступу іншого здобувача, але припустився окремих несуттєвих помилок, іноді долучається до групових дискусії за темою.	1
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував неповне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, та припустився багатьох суттєвих помилок	1
Робота над командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	3

	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку, проте припускався певних помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Поточний контроль знань здобувачів проводиться на *практичному занятті у формі усного опитування та навчальної дискусії, виконання тестових завдань, захисту презентацій доповідей (в тому числі за результатами групової роботи), презентацій та обговорення ситуаційних завдань, кейсів, захисту есе тощо.*

Поточний контроль *самостійної роботи здобувачів проводиться у формі підготовки відповідей за навчальними питаннями теми, підготовки доповідей, презентацій доповідей (в тому числі за результатами групової роботи), підготовки есе, виконання ситуаційних завдань, аналізу кейсів.*

Загальна максимальна сума балів за роботу в семестрі складає 60 балів.

Підсумковий контроль (у формі заліку) - 40 балів, з них: тестові питання - 30 питань – 1 бал x 30 питань = 30 балів; відповідь на одне теоретичне питання (у формі есе) – 10 балів.

Завданням підсумкового контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати **не менше 20 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Структура заліку:

1. Тестування за темами дисципліни (за одне тестове питання у випадку правильної відповіді – 1 бал x 30 питань = 30 балів).
2. Теоретичне питання (у формі есе) – 10 балів. *Критерії оцінювання:*
  1. Повністю розкрита суть питання, надана повна та обґрунтована відповідь – 3 бали.
  2. При розкритті теоретичного питання здобувач продемонстрував своє вміння та здатність сформулювати своє ставлення до певної проблеми 3 бали.
  3. Теоретичне питання сформульовано логічного та чітко – 2 бали.
  4. Продемонстровані вміння мислити абстрактно та узагальнено – 2 бали.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає залікову роботу та отримує за неї нульову оцінку (0).

Залікова робота здається дистанційно **на платформі Moodle** в дистанційному курсі. «Вступ до фаху «Міжнародні відносини».

За поточне оцінювання здобувач може одержати до 60 балів: до 60 балів на семінарах за темами. Залікова робота – до 40 балів. Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає 100 балів.

Критичний мінімум для допуску до підсумкового контролю – 20 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Солових Є.М. Дистанційний курс «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», платформа Moodle режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6662>
2. Солових Є.М. Національні інтереси як складова зовнішньої політики: Україна та ЄС // Міжнародна науково-практична конференція «Стратегічні напрями зовнішньої політики Європейського Союзу» 11 квітня 2019 р. (5 сторінок) – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна
3. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність / В. М. Варенко. – К.: Талком, 2018. – 416 с. Гондюл В.П. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / В.П. Гондюл, М.М. Рижков, О.М. Андреева. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2019. – 383 с.
4. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник / Ю. П. Мателешко. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. – 156 с.
5. Міжнародні відносини та світова політика: навчальний посібник / О. Н. Кузь, Д. С. Коротков та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 206 с
6. Основи теорії міжнародних відносин. Словник: навч. посіб. / М.П. Гетьманчук, Л.О. Дорош, М.В. Здоровега, О.Я. Івасечко, У.В. Ільницька та ін. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 340 с.
7. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. – К.:Вадекс, 2019. 442 с. URL: drive.google.com/file/d/13EYM51w3iMUNL54oQTnIyFYLETqExXWM/view (дата звернення 15. 07. 2021 р.).
8. Теорія міжнародних відносин : підручник / [М. П. Требін, Л. М. Герасіна, О. Ю. Панфілов та ін.] ; за ред. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2022. – 472 с
9. Основи зовнішньої політики Європейського Союзу: навчальний посібник / Віннікова, Є.М. Солових, В.П. Солових, Т.М. Анакіна, Л.О. Чернишова; за заг. ред. Л.В. Новікової. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022. – 144 с.

Допоміжна література

1. Солових Є. М. Дослідження основних етапів становлення феномену «імідж» // Наукове видання «Сучасне управління: проблеми та актуальні питання XXI ст.» Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції студентів і молодих науковців Харківського національного університету будівництва та архітектури, кафедра менеджменту та публічного адміністрування. – Харків: ХНУБА. – 2017 р. – С. 29-30.
2. Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики // Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 28 березня 2019 р.). – Львів: НУ ЛП, 2019. – 200 с.
3. Зінченко В.В. Глобалізація і глобалістика: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 428 с.
4. Політична психологія: навч.-метод. посіб./Т.Б. Хомуленко, О.І. Кузнецов, Ю.І. Юріна. – Х.: Вид-во «Діса плюс», 2016. – 176 с.
5. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: Навч. посіб. для здобувачів ВНЗ, аспірантів, викладачів. - 2-ге вид., стер. / Почепцов Г.Г., Чукут С.А. –К., 2018. –663 с.
6. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. – К. : Вадекс, 2019. – 442 с.
7. Харківський університет імені В.Н. Каразіна за 200 років. – Х., 2004. – 750 с.
8. Switzerland–European Union relations: URL://en.wikipedia.org/wiki/Switzerland (дата звернення 15. 06. 2023 р.).
10. European Community Environment Legislation. European Comission URL://ec.europa.eu/environment/air/ legis.htm (дата звернення 14. 07. 2023 р.).
11. CIDA's plans, priorities, and results. About CIDA – Canadian International Development Agency Website. – URL://www.acdi-cida.gc.ca/acdi-cida/acdi-cida.nsf/eng/NIC-5313423-N2A (дата звернення 17. 07. 2023 р.).
12. Udland M. There's a new political risk looming in Europe [Електронний ресурс] / М. Udland // Business Insider. – URL://www.businessinsider.com/european-nationalism-risk-2015-9

ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. <http://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет міністрів України. Інформація про уряд України, органи влади, новини.
2. www.mfa.gov.ua – Міністерство закордонних справ України.
3. www.ucipr.kiev.ua – Український незалежний центр політичних досліджень.

4. www.un.kiev.ua – ООН в Україні.
5. www.osce.org – Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).
6. www.coe.kiev.ua – Рада Європи на Україні. Документи Ради Європи.
7. www.bc.kiev.ua – Британська Рада на Україні.
8. www.ria.com.ua – Портал українських газет.
9. www.press.org.ua – Портал українських газет.
10. uamedia.visti.net – Сервер української преси UaMedia.Visti.Net.
11. www.zerkalo-nedeli.com – Сайт міжнародного суспільно-політичного щотижневика «Дзеркало Тижня».
12. www.for-ua.com – Інтернет-газета «ForUm».
13. <http://www.stc.gov.ua/> – Держкомітет зв'язку та інформатизації України. Новини галузі, програми, проекти, законодавчі документи.
14. <https://www.president.gov.ua/news/za-uchastyu-volodimira-ta-oleni-zelenskih-u-vashingtoni-bulo-70513> Офіційне інтернет-представництво Президента України
15. <http://www.kmu.gov.ua> - Кабінет Міністрів України.
16. www.rada.gov.ua - Верховна Рада України.
17. <http://www.razumkov.org.ua> Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова.
18. <http://www.parlament.org.ua> - Лабораторія законодавчих ініціатив.
19. <http://www.ucipr.kiev.ua> Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД).
20. <http://www.politik.org.ua> Український центр політичного менеджменту.
21. <http://www.icps.com.ua/> Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД).
22. <http://eu.prostir.ua> Центр політико-правових реформ.
23. <http://dif.org.ua/ua> - Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва».

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання згідно з затвердженим розкладом занять на платформі Zoom проводяться лекційні заняття. Семінарські/практичні та консультації, контроль самостійної роботи

проводиться на платформах Zoom/Moodle. Складання підсумкового семестрового контролю відбувається дистанційно на платформі Moodle.

ПРИКЛАД ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»

24. Актор міжнародних відносин - це:

- а) будь-яка організація або група, що здатні відігравати певну роль у міжнародних відносинах, здійснювати вплив на них;
- б) певна організація, що здатна відігравати певну роль у міжнародних відносинах;
- в) будь-яка група або індивід, що здатні відігравати певну роль у міжнародних відносинах, здійснювати вплив на них;
- г) будь-яка організація або група, індивід, що здатні відігравати певну роль у міжнародних відносинах, здійснювати вплив на них.

25. Що не відноситься до системи вищої освіти:

- а) вищі навчальні заклади всіх форм власності; б) рівні та ступені (кваліфікації) вищої освіти; в) учасники освітнього процесу;
- г) органи, що здійснюють управління у сфері культури.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання згідно з затвердженим розкладом занять на платформі Zoom проводяться лекційні заняття. Семінарські/практичні та консультації, контроль самостійної роботи проводиться на платформах Zoom/Moodle. Складання підсумкового семестрового контролю відбувається дистанційно на платформі Moodle.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ:

1. Система вищої освіти України.
2. Стандарти вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 291«Міжнародні відносини,

суспільні комунікації та регіональні студії» за освітньо-професійною програмою «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації». Особливості університетської освіти.

3. Місце і роль спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.
4. Особливості освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації».
5. Специфіка професійної діяльності фахівця-міжнародника.
6. Становлення університету як провідного навчального та наукового закладу.
7. Структура Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
8. Нобелівські лауреати Харківського національного університету імені

В.Н. Каразіна.

9. Відомі люди, пов'язані з Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна.
10. Нагороди і репутація Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
11. Сутність міжнародних відносин. Найважливіші особливості міжнародних відносин.
12. Основні принципи міжнародних відносин. Учасники міжнародних відносин.
13. Типологія та функціональні особливості суб'єктів міжнародних відносин.
14. Національні інтереси та цілі діяльності учасників міжнародних відносин.
15. Поняття сили у міжнародних відносинах.
16. Процеси глобалізації та глобальні проблеми як фактор посилення взаємодії міжнародних акторів.
17. Проблеми міжнародної безпеки.
18. Основні глобальні проблеми сучасності: міжнародний тероризм, забезпечення прав людини, подолання бідності та голоду, проблеми расової та гендерної дискримінації, проблеми міграції тощо.
19. Поняття та сутність міжнародного конфлікту у міжнародних відносинах.
20. Причини виникнення та фази конфліктів.
21. Основні критерії класифікації міжнародних конфліктів.

22. Шляхи регулювання міжнародних суперечностей і конфліктів.
23. Європа та її місце у сучасному світі.
24. Роль цифрової дипломатії у міжнародних відносинах.
25. Європейська інтеграція.
26. Етапи розширення Європейського Союзу.
27. Основні цілі ЄС. Історія та структура ЄС.
28. Загальна характеристика Міністерства закордонних справ України
29. Специфіка держави як інституції та основного учасника міжнародних відносин.
30. Основні функції держави у зовнішньополітичній сфері. Типи держав.
31. Внутрішня та зовнішня політика держав.
32. Основні види зовнішньої політики держав. Сутність міжнародної політики.
33. Імідж держави: поняття та функції.
34. Основні риси та складові іміджу держави.
35. Основні фактори, які впливають на формування іміджу держави.
36. Засоби створення та підтримання позитивного іміджу держав.
37. Специфіка бренду держави. Шестикутник Анхольта.
38. Імідж політика як основна умова формування позитивного іміджу держави.
39. Поняття та функції дипломатії.
40. Основні види дипломатії.
41. Особливості дипломатії: від античності до сучасності.
42. Основні вимоги щодо важливих якостей дипломата у минулому та сьогодні.
43. Структура переговорного процесу.
44. Стили ведення переговорів в політичному конфлікті.
45. Методологічні засади інформаційно-аналітичної діяльності.
46. Загальнонаукові методи досліджень.
47. Методи викладу інформації в інформаційних документах.
48. Основні принципи інформаційно-аналітичної діяльності.
49. Ситуація як предмет інформаційно-аналітичної діяльності.
50. Політична метафора як інструмент формування та аналізу громадської думки.
51. Типологія прогнозів у сфері міжнародних відносин.
52. Діапазон (строк) прогнозування у сфері міжнародних відносин.